gajmarket.com.در خرید آنلاین

سوی لشکر آفریدون شدند ز نیرنگ ضحّاک بیرون شدند

به لشکر فریدون پیوستند و از فریب ضحّاک رها شدند.

آرایه واج‌آرایی حرف «ر»، «ن» و «د»

شاهنامه، فردوسی

قلمرو زبانی

صفحهٔ ۱۰۶ کتاب‌درسی

۱ در متن درس، هر یک از واژه‌های زیر، در چه معنایی به کار رفته است؟

هنر: علم، معرفت، فضیلت **محضر:** استشهادنامه **درای:** پتک **منزل:** ایستگاه‌های بین راه

۲ در بیت زیر، کلمهٔ «گر» در چه معنایی به کار رفته است؟ در معنی «یا»

تو شاهی و گر اژدها پیکری بباید بدین داستان داوری

۳ هر یک از واژه‌های زیر، مشمول کدام وضعیت‌های چهارگانه شده‌اند؟

پذیرش: با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد. «پ»

سوفار: به دلایل سیاسی، فرهنگی، مذهبی یا اجتماعی، از فهرست واژگان حذف شده است. «الف»

رکاب: هم معنای قدیم خود را حفظ کرده و هم معنای جدید گرفته است. «ت»

شوخ: با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید، به دوران بعد منتقل شده است. «ب»

قلمرو ادبی

صفحهٔ ۱۰۷ کتاب‌درسی

۱ برای هر یک از ویژگی‌های شعر حماسی، نمونه‌ای از متن درس انتخاب کنید.

زمینهٔ ملّی:

از آن چرم، کاهنگران پشت پای بپوشند هنگام زخمِ درای

همان، کاوه آن بر سر نیزه کرد همان‌گَه ز بازار برخاست گرد

زمینهٔ قهرمانی:

بر آن گُرزهٔ گاوسر دست بُرد بزد بر سرش ترگ بشکست خُرد

۲ بیت پنجم درس را از نظر آرایه‌های ادبی بررسی کنید.

چنان بُد که ضحّاک را روز و شب به نام فریدون گشادی دو لب

روز، شب: تضاد / روز و شب: مجاز از همیشه / لب گشودن: کنایه از سخن گفتن / شب، لب: جناس ناهمسان / واج‌آرایی حرف «ب»، «ن» و «د»

۳ هر یک از واژه‌های مشخّص‌شده، مَجاز از چیست؟

چو کاوه برون شد ز درگاه شاه بر او انجمن گشت بازارگاه اهل کوچه وبازار

از آن چرم، کاهنگران پشت پای بپوشند هنگام زخمِ درای پیش‌بند چرمین کاوه

۴ در بیت زیر، «درفش کاویان»، در کدام مفهوم نمادین به کار رفته است؟ نماد پیروزی

تو یک ساعت، چو افریدون به میدان باش، تا زان پس به هر جانب که روی آری درفش کاویان بینی سنایی

معنی بیت: تو زمان کوتاهی مانند فریدون تلاش و مبارزه کن تا پس از آن در همهٔ عرصه‌های زندگی پیروز شوی.

@ripbooks